

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in prazniki.

Inserati: do 9 petih vrst á 1 D, od 10—15 petih vrst á 1 D 50 p. večji inserati peči vrsta 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popot le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnosti "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knafleova ulica št. 5, pristično. — Telefon št. 304.

Čehi in Jugosloveni.

Da je prišlo med Čehi in nami Jugosloveni do nekakega prerekanja, katero pa se bolestno občuti na obeh straneh pri vseh onih, ki imajo pri vsem svojem delu pred očmi slovansko bodočnost — kdo se bo temu čudil? Burna povoja doba je razburkano morje, s katerega si iščemo varna zavetja in v njih mir in delo. Tako stremljenje je enako pri Čehih kakor pri Jugoslovenih. Predno pa realiziramo svoje hotenie, treba razgovornega boja, međunarodnega debatiranja, izraženja posamnih želja in zahtev, medsebojnega spoznavanja. Potem šele se da položiti temeli dogovoru med sosedji in daljini interesanci, potem šele je mogoče sklepati pogodbne in utrjati mirno sožitje ter priti do trajnega priateljstva med rodomi, ki spadajo v skupno družino in jih kljče nastopna bodočnost na svetovno pozorišče, da se tam razvijejo in uveljavijo.

V Jugoslaviji mislimo vedno na Čehov in češki zemlji mislimo vedno na nas. Voditelji naših severnih bratov nazujejo gospodarske in kulturne stike z nami Jugosloveni in pri nas jih iščemo s Čehi vsi, ki vede ceniti skupnost Slovanov na gospodarskem in kulturnem polju. Čehi so visoko razvit narod, poln energije in jasne pogleda v povojo dobo, narod, ki ga zapadni civiliziranci spoštujeta in mu napovedujejo prvo mesto med vojnimi osvobojenci. Mi Jugosloveni smo šedalec za Čehi, ali kvíku se dviga naša misel in zavedamo se, da napoči dan, ko bo Jugoslavija priznana za močno državo, v kateri bo cvečeno gospodarstvo in prosveta. Hudi boj bo še boj, predno dosežemo, kar nam ukazuje srce, toda teh bojev se ne stramo. Notranjo konsolidacijo si moramo zgraditi in kadar bo ta trdno stala, se tudi naša zunanjost v marsičem izpremeni. Čehi naj se nikar ne čudijo, ako sedaj še ni povsodi med nami prava poznava nihovih razmer in ako še nij one solidarnosti, katero bomo eni in drugi tako potrebovali! Saj še pod streho našega jugoslovenskega doma ni popolnega medsebojnega spoznavanja! V svojem krogu imamo še marsikaj izčistiti, povedati si v lice svoje končne zahteve in spoznati se, da bomo mogli pričeti mirno živeti in se razvijati. Sedaj pa tičimo še sredi notranjih bojev, o katerih sodimo, da so prikličeni do vrnunci in da radi tega prično slabeti ter se iz njih izplete zaključna debata, kateri sledi postavitev neomajne podlage za ponosno jugoslovensko državno stavbo.

V besnečih notranjih sporih vidimo tudi vzrok za nepopolno razumevanje razmer v českoslovaški republiki in čestokrat napačno razlaganje češkega zunanjega trženja. Pri nas so najbolj napadani Srbi. Umevno, da reagirajo in

včasih ostro udarijo po Hrvatih in Slovencih, V Beogradu pa še živi predvojno mnenje, da so Čehi posebni priatelji Hrvatov. Tako pride, da se v srbskem politiku v borbi s Hrvati prevalej novojava tudi na Čeha, na katerega pa je srdit tudi blokaški Hrvat, ko čita v kakem češkem listu o Jugoslovenih in ne o Hrvatih, Srbih in Slovencih. Kako je med Srbi in sosednimi Slovani Bolgari, je Čehom dobro znano. K taki občutljivosti se pridružuje še ona na gospodarski strani. V Beogradu označajo češko-trgovsko politiko za egoistično in brutalno in govor v neizbranim besedami o češkem eksplatacijskem duhu pod plaščem skupnih interesov. V povoju trgovini v Srednji Evropi je bilo povsod in je že preveč izkorisčevalnega stremljenja. Zato pa graja "Československy Narodni Hospoda" egoizem nekih industrijskih krogov, ki si je iskal dobičke v neurejenih odnosa z inozemstvom. Omenjeni list pove tudi odkritično, da je trgovska politika češkoslovaške republike v zapadnih deželah zadeva na elementarni odpor in imela neugodne posledice v Franciji, Belgiji in Holandiji. Zajedno naznanja povsem novi pravec v trgovski politiki in zastopnik Jugoslavije se snidejo skoro s češkoslovaškimi za pogajanja v svrhu sklenitve trgovske pogodbe, pri katerih bodo veljale povsem druge tendence in sigurno je, da se bodo mogle obistinjati jugoslovenske zahteve. To pomeni veliki uspeh v prizadevanju za naše zbljžanje. »Čsl. Nar. Hospoda« nadalje izpoveduje to-le: »Treba odkritično priznati, da si v področju gospodarskega dela in inozemstvu nismo znali osvojiti onih pozicij, ki bi popolnoma odgovarjale zahtevam srčnih in solidnih narodnih odnosa. Med nami obstoji nekaj, kar dokazuje, da smo tu homines novi.« List pledira na to, da začne sport češkega kapitala v Jugoslaviji glede na sedanjo nieno gospodarsko politiko in za uvedbo jugoslovenskih državnih papirjev na praško borzo.

Čehi iščemo tako očitno dobre spoznunne poti za gospodarsko zbljžanje z nami. To je gotovo, da je zmaga dobra volja v gospodarskih krogih in priznanje svojih lastnih hib pomeni preokrenitev na pravo pot.

Kaka skrb za povojne odnose z Jugosloveni vrla na Čehih, je razvidno tudi iz članka »Vice znalosti a solidarnost!« v »Československem Republiku« v oficijskem glasilu češkoslovaške vlade, ki izvaja, da so Slovenci Čehom najboljši in se z njimi najbolje razumejo. To izvira se iz predvojnega časa. »Lahko rečemo, da imamo med Slovenci najresnejše priatelje, katerih simpatija je podprtja s podrobnim poznanjem naših kulturnih in političnih razmer. To vidiemo tudi v njihovem novinstvu in revi-

jalnih publikacijah.« Glede Hrvatov pravi, da so imeli Čehi z njimi zelo tesne in intimne stike in tudi sedaj je češka skupnost s hrvatskim Zagrebom mnogo lepša nego z Beogradom prav zaradi politične in kulturne tradicije. S Srbi iz bivšega kraljestva ni bilo zvez. Avstrija jih ni trpela. Po vojni je ostalo skoraj le pri oficijskih posetih in po petih letih samostojnosti ni mogoče beležiti srčnejših odnosa med Čehi in Srbi. Tačko je, da so Čehi bolje poučeni o srbskem življenju kakor pa Srbi o češkem. List želi, da bi se beogradski tisk natancuje seznanil s češkimi razmerami, potem bo drugačen napram Čehom.

»Československo Republiko« preverja želja, da bi se ne razvile spornosti in sovraštvo med češkoslovaškim in jugoslovenskim narodom, marveč da bi se lepo sporazumela in stopila na plan za

krepko medsebojno gospodarsko in politično delo.

V to svrhu se moramo zavestati višoke veljavnosti dobrih gospodarskih stikov za Slovanstvo v Srednji Evropi in na Balkanu. To moramo imeti stalno pred očmi, zato pa se tudi ne smemo ustrešiti nikdar pred čiščenjem, kjer se počake potreba, kajti se vedno trpimo na pogubnem rovarevanju elementov, ki se mešajo med nami in skušajo sproti podreti, kar si zgradimo za slovansko zbljževanje.

Dolžnost je pred vsem našega časopisa, da se zaveda pomena češkoslovaško-jugoslovenske vzajemnosti in dela v njeno doseglo po vseh svojih močih. To je sveta naloga češkoslovaških in jugoslovenskih listov. Izvršujmo jo točno in prihodnji rod v obeh državah nam bo hvaležen za to.

Telefonska in brzojavna poročila

Državni proračun.

Proračun ministrstva financ

— Beograd, 26. nov. (Izv.) Na današnjem dopoldanski seji, trajajoči od 9.30 do 12.30, je finančni odbor nadaljeval podrobno razpravo o proračunu ministrstva financ. Posl. Sreten Borisavljević (dem.) je govoril o likvidaciji londonske posojil. Črni gori v znesku 250.000 funtov Šterlingov, kateri dolg je l. 1918, prevzela v piaci obvezno naša država. Ugotovil je, da je pri likvidaciji naša država mnogo izgubila, ker je bila dana špekulantom možnost, da so z obveznicami tajno špekulari in njih kurz umetno dvignili.

Posl. dr. Kulovec (kler.) je zahteval, da se rudarjenje prizna pokojnina. Agatonović (dem.) je ostro kritiziral vladino finančno politiko, postopanje uprave državnih monopolov in državno upravo sploh. Stavil je mnogo inicijativnih stvarnih predlog in pripombe. Govoreč o točnemu monopolu je kratko ripomnil, da bi dve žetvi tobaka tako popolnoma izboljšali in stabilizirali tečaj našega dinara, pa tudi izboljšali našo trgovsko bilanco. Finančni minister dr. Stojadinović je k stvarnim predgovornikovim izvajanjem pripomnil, da bo stavljeni predlogi in izražene želite voščevali pri sestavi prihodnjega proračuna. Govor predgovornika je bil po priznanju finančnega ministra stvarno utemeljen in razlogi podprt. Posl. Buvković (muslim.) je govoril o davkih v Bosni in Hercegovini. Popoldne ob 16. se debata nadaljuje.

— Beograd, 28. novembra. (Izv.) Finančni odbor je včeraj popoldne nadaljeval podrobno razpravo o proračunu finančnega ministrstva. Vladna večina skuša doseči z opozicijo sporazum, da se debata v finančnem odboru zaključi tekom tega tedna in da pride proračun v plenum zbornice prihodnjem teden, tako da bi bilo omogočeno njega sprejetje do konca meseca decembra. O tem ima odločiti za danes ali jutri sklicana konference šefov parlamentarnih klubov.

Posl. Alič (musl.) je protestiral proti sedjenji finančni politiki napram Bosni in Hercegovini, obenem ugotavljal, da državna uprava v Bosni in Hercegovini ne funkcioniра.

P. dr. Jovič (dem.) je gojal nesposobnost fin. kontrole, ki stane na leto 48 milijonov. Nezadostna je finančna kontrola v obmernih krajih. Organizacija monopolov zelo ovira točno preskrbo nekaterih krajev s soljo in petrolejem. Dalje je odločno gojal sklep ministrskega sveta, na podlagi katerega dobivajo svoje plače črnogorski oficirji, ki se bivali v Italiji in niso hoteli priznati naše države.

Minister financ dr. Stojadinović je pobiral razne očitke opozicije in navajal načelne razlage za sedjanje finančne politike. Nekatere predloge opozicije bo upošteval, pripomnil pa mora.

Gomeza zgoraj. Od strahu jima je zamrl glas v grlu, nista bila v stanu premakniti se z mestu, vsa trda od groze radi tega kar sta videla.

Radoveden sem bil, kako bo vlak padel v brezno, ko je divjal z vso hitrostjo. Morda bo skočil čez? K sreči pa se je pogrenil, odbijači stroja so se zadeli s strašnim pokom v nasprotni zid. Dimnik je odletel v zrak. Tender in vozovi so se razbili drug ob drugem in so z ostanki stroja za eno ali dve minuti pokrili odprtino rova. Nato je pa nekaj odnehalo v sredini in že leže, kadeči se premog, bakrene cevi, kolesa, les, vse skupaj se je zmleto pogreznilo. Čutil smo, kako vse to udarja, udarja ob stene. Nato se je čul udarec kot bi vse to bilo padlo na dno. Kotel se je moral razleteti, kajti čul se je mogočen pok. Oblak pare in dima se je dvignil iz črne globočine in zadel na nas v obliki dežja in prahu. Slednjič se je ta oblak raztrgal, solnce je razpršilo njebove zadnje ostanke in vse se je umirilo v rudokopu Heartsease.

Naš načrt se je bil posrečil, treba je bilo samo izbrisati vse sledove. Že je

da se je izvršila redukcija v ministrstvu financ. Reduciranih je bilo 205 uradnikov oziroma nameščencev, vsled česar se prihrani 438.000 dinarjev. Pripravljen je tudi črtati proračunska postavka 100.000 dinarjev kot nagrada davčnim iztjevalcem. Število reduciranih uradnikov oziroma nameščencev v finančni državni kontroli znaša 500 in se prihrani 4 milijone 350.000. Z raznimi restrikingi v proračunu pričakuje minister prihranka 19 milijonov. Predlaga pa, da se postavka za gradnjo poslopja finančnega ministrstva zviša od 10 do 14 milijonov dinarjev.

Po zaključni besedi finančnega ministra je finančni odbor sprejet: 1. parčija 877 a »davčnim organom vse države na ime nagrade za plačani davek preko 80 odstotkov določenega davka (čl. 181, fin. zak. 1922—23) v znesku 100 tisoč dinarjev se črta«. 2. Za zgradbo poslopja ministrstva financ se določi 14 milijonov. 3. Število poduradnikov v finančni kontroli se zniža od 8500 na 8000. Finančna kontrola sedaj obsega 245 uradnikov in 8000 poduradnikov in je proračunan za njih kredit 113.900.000 dinarjev.

Predsednik je nato zaključil debato in odredil glasovanje. Za proračun je z gojenimi spremembami glasovalo 17 poslancev in 13 proti. Danes ob 9.30 dopoldne se nadaljuje podrobna proračunska debata. Na dnevnu redu je proračun ministrstva vojne in mornarice. Ministrski svet.

— Beograd, 27. nov. (Izv.) Po seti finančnega odbora so člani opozicije izjavili, da ne vodijo obstrukcije, zahtevajo pa, da se poveča proračunska temeljna pažnja in da se vodijo trezne razprave, z ozirom na važnost proračuna. Radikalni se vedno podpirajo opoziciji obstrukcionistične tendenčne. Če ne bo do konca meseca decembra proračun izglasani, nastopijo zoper dvanaestinstveni.

KONSTATACIJA IDENTITETE MORILCA DASKALOVA.

— Beograd, 28. nov. (Izv.) Od naših oblasti v Štipu uvedena preiskava o identiteti morilca bivšega bolgarskega poslanika v Pragi Daskalova, je ugotovila, da je morilcev pravo ime Atanas Čičenkov, rodoma iz Štipa, kjer se žive njegovi roditelji. Čičenkov je osnovno šolo obiskoval v Štipu, srednje šole pa na Grškem in Bolgarskem. Pred dvema letoma je pohognil od doma na Bolgarsko ter je sodeloval kot aktiven član v makedonski organizaciji. Po informacijah vašega dopisnika bo naša vlast zahtevala od pravne izročitev Čičenkova, ker je kot član makedonske organizacije deloval proti interesom naše države.

— Solija, 28. nov. (Izv.) Vse bolgarske nacionalistične organizacije in kulturna društva so poslate v Prago Atanasu Čičenkovu oz. njegovemu zagovorniku tople čestitke na njegovi oprostitvi. V čestitkah izkrajajo željo, da se Čičenkov čimprej povrne na Bolgarsko. Zagovornik je v imenu Čičenkova odposlal tem organizacijam zahteval za čestitke, izrazujuč željo po skorajšnji svobodi bolgarsko-makedonskega naroda.

bila naša mala četa delavcev odstranila tračnice in vse uredila, kot je bilo potreben. Vrgli smo dimnik v brezno z drugimi ostanki, odstranili smo tračnice pri vhodu in postavili ograjo na njeno prejšnje mesto. Slednjič smo, ne da bi se preveč požurili, a brez odloga zapustili vse deželo. Mr Pherson se je odpovedal v Southampton, od koder je odpotoval v Ameriko.

Rekel sem, da nam je Gomez vrzel svojo listnico skozi okno: jasno je, da sem jo spravil na zelo varnem mestu v dobrih rokah. Ne bi hotel objaviti teh listin, vendar vsakemu bije njegova ura ob gotovem času in kaj mi prestane drugega kot to?

PS. — Ko sem prečital, kar sem napisal, vidim, da sem nekaj pozabil. Namreč radi onega bedastega Mr Phersona, ki je bil tako nepreviden, da je pisal svoji ženi in jih dal sestanek v Novem Yorku. Ker mu nismo mogli zapustiti, smo morali stvar tako urediti, da ne vidi nikoli več svoje soprove. Večkrat sem mislil, da bi bilo lepo pisati tej ženski, da je nič ne zadržuje, da se spet poroči.

A. Conan Doyle:

Izboljšeni vlak.

Iz angleščine prevel dr. B. (Konec.)

Jaz pa tudi nisem počival. Naša organizacija je bila že par dni v redu. Stranski tir, katerega smo bili izbrali, je bil odrezan od glavne proge, toda treba je bilo pritrdiriti samo par tračnic in zveza je bila spet upovstvana. Polobili smo toliko trčic, kolikor je bilo mogoče, da ne vzbudimo pozornosti, nazadnje je bilo treba saito urediti stik. Pragi so še ležali v gramozu kot prej, vse ostalo pa smo bili vzeli na neki drugi stranski tir, ki je bila spet upovstvana. Počakali smo oborožen z dvema možkoma na mestu, iz katerega se vidi vhod v rudokop. Pripravljen sem bil za vsak slučaj.

Nenadoma je Smith začel ustavljati vlak, potem ga je pa spustil z največjo hitrostjo, med tem pa je bil že skočil s stroja. Isto je bil storil Mc Pherson. Ne vem, ali je trenutna počasna vožnja vzbudiva pozornost pot-

Popolen fijasko Radićeve politične akcije v Londonu.

Radić zapusti London. — Pot v Ameriko. — Vravitev v domovino?

Zagreb, 28. novembra. (Izv.) Najnovejše iz Londona došle Radićeve informacije objavljajo njegov sklep zapusti London, to zaradi tega, ker so šance njemu naklonjene Labour Party pri volitvah mnogo slabše, kakor je Radić pričakoval, od ostalih angleških strank, ki pridejo potom volitve do vplivnega položaja, pa nima ničesar prilakovati. Radić je definitivno sklenil zapusti London, ni se pa se odločil, ali potuje v Ameriko ali v Švicico. Voda Hrvatske republikanske sejške stranke bi rad odpotoval v Ameriko, da tam obiskuje hrvatske izseljence. Po Radićevem mnenju bi imela pot v Ameriko znatne uspehe za njegovo akcijo. Radić bi se v Ameriki sestal tudi z emigrantom in svojim somišljenikom dr. Kežmanom, ki v glavnem vodi v Ameriki vso propagando proti enotni kraljevini SHS. Radić pa bi tudi rad odšel v Švicico, ker se tam krijojo razne politične osebnosti. Švica je točka, od koder bi našla njegova politična akcija odmeva v Evropi. Radićevi intimni krogi trdijo, da je bila izjava »Foreign Office« posledica oficijelne intervencije našega poslanika dr. Andre Gavrilovića pri angleški vladi. Vzrok te intervencije pa tiči po izjavi teh prijateljev v okolnosti, da je Radić odklonil sestanek z našim poslanikom. Nekateri Radićevi prijatelji pa tudi trdijo, da Radić ne ostane več dolgo v Londonu in da se vrne v domovino.

Ministrski svet.

Beograd, 23. nov. (Izv.) Na včerajšnjem od 17. do 21. trajajoči seji pod predsedstvom ministrskega predsednika Pašića je ministrski svet razpravljal o splošnih političnih vprašanjih, o resornih zadevah in o delovnem programu narodne skupščine. Ministrski svet je vzel na znanje poročila iz Londona o Radiću. Zunanji minister je dalje sporiočil brzjavko poslanika Rakica iz Sofije, da je bila podpisana konvencija o revizionističkih terjatvah naših države napram Bolgarski, kakor tudi ostale konvencije. O podrobnostih in vsebin teh konvencij bo dal zunanji minister pojasnila zastopniškom tisku. Naša delegacija v Sofiji danes odpotuje v Beograd.

Ministrski svet je dalje razpravljal o parlamentarni situaciji. Na eni prvih seji je bilo sklenjeno, naj zunanji minister odgovori na interpelacijo nemškega poslanika dr. Krafta o razmejlitvi z Romunsko in na interpelacijo zemljoradniškega kluba o obnovitvi diplomatskih stikov s Sovjetsko Rusijo. Vlada je dalje razpravljala način, kako dosegeti v skupščini sprejetje proračuna do 1. januarja 1924.

Ministrski svet je končno razpravljal o raznih resornih zadevah. Dovoljeni so razni krediti ministru financ. Minister za socialno politiko dr. Peleš je poročal o likvidaciji letošnje prehranjevalne akcije v pasivnih kraljih. Računi in krediti raznim zadrgam bi se imeli likvidirati do 1. decembra t. l. Nastale so težkoče in je treba rok likvidacije podaljšati. Med drugimi je minister dr. Peleš poročal, da je bilo »žitnemu zavodu v Ljubljani dovoljenih 8 milijonov kreditov za prehrano Slovenije. Zavod je že predložil poročilo o likvidaciji. »Potrošački zadrgi v Mostarju je bilo dovoljenih 13 milijonov, Zadrgi v Splitu 12 milijonov, Gospodarskemu društvu v Zagrebu 86 milijonov in tvořki Gvozdenovič v Črnigori 6 milijonov. Debata o likvidaciji teh kreditov se nadaljuje na prihodnji seji ministrskega sveta. Koncem se je bila kratka debata o razdelitvi države na oblasti. Minister notranjih del Vujčić je poročal o sedanjem stanju razdelitve. Imenovanja velikih županov so popolnoma tajna.

Za obnovitev diplomatskih zvez z Rusijo.

Akcija demokratov in zemljoradnikov.

Beograd, 28. nov. (Izv.) Pred danšnjo sejo finančnega odbora se sestane demokratski klub na plenarni seji. Poleg razprav o notranjih strankih zadevah in političnih vprašanjih se bo razpravljalo tudi vprašanje obnovitve diplomatskih in prijateljskih zvez s Sovjetsko Rusijo. Demokratski klub je sporazumen z zemljoradnikom, da se akcija za obnovitev pridne v parlament in bo podprtia zadevno interpelacijo zemljoradnikov na zunanjega ministra.

Beograd, 28. nov. (Izv.) Načelnik zemljoradniškega kluba Voja Lazic je včeraj na predstavu narodne skupščine vložil v imenu tovarishev interpelacijo, našloveno na zunanjega ministra v zadevi obnovitve diplomatskih stikov z Rusijo. Interpelacijo med drugim veli: Ze večkrat je bila v narodni skupščini dana prilika, da se vlada izraziti o obnovi zvez z Rusijo. Zadrgi so zadevna vprašanja, a odgovora še ni bilo na to. Večina držav v Evropi in na svetu tako Anglija, Francija, Italija, Poljska, Nemčija, Bolgarska, Amerika, Japan in druge so stopile z Rusijo v stike na gospodarskem in političnem polju. Vse države imajo v Moskvi svoje zastopnike. Naša krajnjina je zadnjina, ki še ni stopila

v stike s Sovjetsko Rusijo, naša država pa bi morala biti prva. Oziri na prošlost, slovenski interesi, posebno pa jugoslovenski interesi zahtevajo, da bi morali imeti že davno svojega zastopnika v Moskvi. Do sedanje postopanje vlade, ki ni imela volje misli na obnovbo zvez z Rusijo, znači, da je proti interesu našega naroda in države. Ves naš narod zahteva obnovbo do noščajev z Rusijo. V smislu § 82 ustawe in § 71 poslovnika stavlja podpisani interpelacijo na zunanjega ministra in predlagajo debato v narodni skupščini o vprašanju obnovbe zvez z Rusijo.

Beograd, 28. nov. (Izv.) Zastopnik caristične Rusije g. Strandman je včeraj prišel v predstavstvo vlade. Iskal je prilike za razgovor z zunanjim ministrom Ninčićem. Skupal je priti v osebni stik z ministriškim predsednikom Nikolo Pašićem, da bi se pri njem informiral o vladinem stališču v vprašanju obnovitve naših zvez z Rusijo. Povod te interpelacije mu je bila interpelacija zemljoradniškega kluba.

Zavlačevanje vladine krize v Nemčiji.

Berlin, 27. nov. (Wolff) Bivši državni finančni minister dr. Albert je danes opoldne državnemu predsedniku vrnil mandat za sestavo kabinka.

Berlin, 27. nov. (Wolff) Po zatrditvi parlamentarnih krovov so se obnovile pogajanja med državnozborskimi strankami glede sestave parlametarne vlade, ker je dr. Albert državnemu predsedniku mandat za sestavo vlade. Nemškonacionalna frakcija se je ob 11. dopoldne sestala na seji, ki pa je bila prekinjena. Tudi centrum je zboroval opoldne. Posl. Marx je odšel k državnemu predsedniku. Med kandidatoma za državnega kanclera je med drugimi imenovan načelnik bavarške ljudske stranke kanclerk Leicht.

Berlin, 27. nov. (Izv.) Današnja medstrankarska pogajanja so se vedelo v tej smeri, da se omogoči sestava centralne državne vlade. Vršila so se pogajanja med meščanskimi strankami in nemškimi nacionalisti. Končni rezultati teh pogajanj še niso popolnoma znani. Pričakujejo, da pride do sporazuma. Voda centra dr. Marx je bil popoldne pri državnem predsedniku Ebertu. Temu je sledil sestanek zastopnikov demokratov, centra, Ljudske stranke in nemških nacionalistov. Pogajanja so uspel, desozen je baza za sporazum glede delovnega programa. Kot najresnejši kandidat za mesto državnega kanclera se imenuje centraš dr. Braun. Mnogo čas ima tudi voda meščanske stranke na Pruskem Biegerwaldu. V zadnjem slučaju bi dr. Stresman prevzel vodstvo zunanjega ministra.

Berlin, 27. nov. (Izv.) Današnja medstrankarska pogajanja so se vedelo v tej smeri, da se omogoči sestava centralne državne vlade. Vršila so se pogajanja med meščanskimi strankami in nemškimi nacionalisti. Končni rezultati teh pogajanj še niso popolnoma znani. Pričakujejo, da pride do sporazuma. Voda centra dr. Marx je bil popoldne pri državnem predsedniku Ebertu. Temu je sledil sestanek zastopnikov demokratov, centra, Ljudske stranke in nemških nacionalistov. Pogajanja so uspel, desozen je baza za sporazum glede delovnega programa. Kot najresnejši kandidat za mesto državnega kanclera se imenuje centraš dr. Braun. Mnogo čas ima tudi voda meščanske stranke na Pruskem Biegerwaldu. V zadnjem slučaju bi dr. Stresman prevzel vodstvo zunanjega ministra.

SPORAZUM MED NEMŠKIMI MEŠČANSKIMI STRANKAMI.

Berlin, 28. nov. (K) Med strankami meščanske delovne enote in nemškimi nacionalci započeta pogajanja o sestavi vlade so uspela in je dosežen sporazum o načelnih smernicah, stavljene ob meščanske delovne enote. Vse frakcije, razen demokratov, so sporazumi odobrili. Demokratska stranka se danes odloči. Gotove težkoče pripravlja vprašanje vladne koalicije v pruskem deželnem zboru. Kot kandidat meščanske koalicije za mesto državnega kanclera se imenuje pruski ministrski predsednik Stegerwald.

Berlin, 28. nov. (Izv.) Nemški nacionalisti so sprejeli program meščanske delovne enote.

Berlin, 28. nov. (Izv.) V koalicjsko vlado meščanskih strank ima vstopiti dr. Stresman in kot zunanjji minister. Nemški nacionalci soglašajo z njegovim kandidaturo.

VREMENSKA NAPOVED.

Dunaj, 27. nov. Uradna vremenska

nepoved: Oblačno, načenje k padavinam,

stanovitno slabo vreme, temperatura ne-

spremenljiva, čet dan nad 9°.

Politične vesti.

= Demisija namestnika dr. Cimica v Zagrebu. Iz Beograda poročajo, da poda namestnik za Hrvatsko dr. Ernest Cimic že te dni svojo demisijo in da bo imenovan za državnega svetnika. Dr. Cimic naslednik bo baje dr. Milan Jambrišak, zobni zdravnik v Beogradu, ki je po rodnom hrvetu in je pred vojno izvrševal svojo zdravniško praks v Zagrebu. Dr. Jambrišak je bil med vojno delil časa v Odesi.

= Radić hvali Srbe in Srbijo. Stjepan Radić je poslal »Hrvatskemu listu v Osijeku pismo, katerega pravi med drugim, da so radikalni boljši od demokratov in da oni bil nikdar sovražnik Srbov in Srbije. To Radićovo pismo je vzbudilo splošno pozornost. Splošno se sodi, da je to pismo v zvezi s korakom angleške vlade proti nadaljnemu bivanju Stjepana Radića v Londonu, in da naj pripravlja teren za Radićev povratak v domovino. S tem, da Radić zahtuje, da ni sovražnik Srbov in Srbije in da daje radikalom prednost pred demokratom, hoče kaptivirati vlado, da bi mu ne delala zaprek v slučaju, ako bi se moral kot skesan grešnik vrnil v domovino.

= Beogradska »Samouprava« o česopisni svobodi v Sloveniji in v tukajšnji državi oblasti. Demagoška kampanja, ki je začela v zadnji času kleskalno časopisje proti Beogradu in državi, ni ostala prikrita beogradskemu tisku. Radikalna »Samouprava«, poluoficijski organ radikalne vlade, prinaša o tem članek »Kaj dela g. Korošec?« kot »pravocasen opomin« slov. ljudski stranki! »Samouprava« piše doslovno: »Nasprotno s politiko realizma in politične zrelosti, ki jo kaže parlamentarna skupina g. Korošca v narodni skupščini, pišejo novine in liste to skupine v Sloveniji o naših razmerah v državi tako, da prekaša Radićeve neumnosti. Zdi se, da je državna oblast v Sloveniji zelo slabla in da je državna avtoriteta omašljena, tako je mogoče lansirati v časopisje žalitve in napis, ki odlikujejo n. pr. »Slovenca« z 22. novembra v uvodnem članku »Novi atentat«. Svoboda tiska, ustanovljena z ustavo, se zlorablja v Sloveniji v navedenih listih na najogabnejši način. Ni nam prijetno, da to ugotavljamo, ker smo gospoda Korošca in njegove prijatelje smatrali za umerjene ljudi, s katerimi poleg vseh razlik v pojmovanju lahko sodelujemo pri parlamentarnem in drugem političnem delu. Mislimo smo, da ta skupina upošteva skupnost naše države in da stoji visoko nad partijskimi razlogi državna enota, džavní ugled, državna avtoriteta, ki je ne smemo istovetiti z nobeno stranko in tudi ne s strankami pogreški, ako bi se tako recimo dogodili. Na žalost, pisanje »Slovenca« je takšno, da najresnejše razmišljamo o sredstvih, s katerimi bomo te ekscese in takšne odijozne napade na državo lahko pobijali... Nadejamo se, da ko lebane državnih organov napram takim izpadom proti državi kmalu prenehajo. Kar se pa tiče g. Korošca in njegovih tovarishev smatramo za dolžnost, da jih najresnejši opozorimo na pisanje »Slovenca«, ki je prekračilo vse meje, ki ne more ostati brez posledic. — Tako beogradska »Samouprava«, ki je vajena nekajko večje politične svobode, kar mi iz bivše Avstrije, da se ne bo reklo, da kličemo po policiji tam, kjer bi morali po »Slovenca« blagovati svojno klerikalno besenje zoper skupno državo.

KINO TIVOLI
Otvoritev v četrtek 29. novembra 1923
KNEZ GORA
s Harry Pielom v glavnih vlogah
Predstave ob 3., 7. in pol 9. zvečer.

Julijska krajina.

— Kulturna silka iz Istre. Na Buzetščini je bilo pred vojno živahnino gospodarsko in kulturno življenje. Dvigalo so se zadruge, čitalnice, Narodni dom, cetele so hrvatske šole, zdaj je vse preminulo. Životari le še starša sokolska godba pri Sv. Martinu. Posojilnice bo kmalu konec. Na šolah ni več nobenega hrvatskega učitelja in ne učiteljice. Na hrvatski šoli je bilo prej pet učiteljev, danes ni nobenega. Otroci, ki pojavljajo v tujo šolo, izgubljajo samo čas. Sicer pa jih je malo štivo. Poprej so v Šolat nekaj učil, sedaj je prvi razred brez vsakega haska. Otroci se načne samozdrav »bon jorno...« Tako štivo Italijani kulturo med anektiranim prebivalstvom!

= Mnogi učitelji v Julijski Krajini čakajo, da bodo zopet nameščeni, kakor jih je to objavljeno. Oblijevajo se kar nočejo izpolniti, zato so dotični učitelji že prosili oblast, naj jih da odpusti državni dekret ali Italijani jim ga nočejo dati. Najbrž bi radi videli, da odidejo učitelji iz svoje volje, pa bi lahko rekli n. pr. v Istri: Mi smo hoteli nastaviti hrvatsko učitelje, ali sedaj jih ni! Nesramna igra »velikega naroda« s kulturnimi začetki.

Gospodarstvo.

= Novosadska blagovna borza 27. novembra. Na produkti borzi notirajo: Pšenica baška 79-80 kg, 2%, 1 vag. 315, banatska, 79-80 kg, 2%, 3% vag. 303-302,50, sremska 1 vag. 315, oves baški Kanal, dupl. kasa, 4% vag. 215, Beograd 1 vag. 225, koruza za marec-april, 100% kasa, 13 vag. 195-202,50, za september 2 vag. 212,50, za marec-april 25% kasa, 10 vag. 230, za marec-april, 10 vag. 245, močna bosa 0,2 vag. 515, baza 0,25, 1% vag. 510-517,50, debeli otrobi, 1 vag. 150, v papirnatih vrčah 1 vag. 125. Tendenca mačnica.

= Hamburg in Trst. »Frankfurter Zeitung« priobčuje dopis iz češkoslovenskih industrijskih krogov, ki pravi, da Hamburg v kratkem izgubi ves svoj znamenit izvoz, priljajajo iz Češkoslovenske v sosednjih dežel z bogatimi špecijalnimi stroškov. Ako ne pride v najkrajšem času do izpremembe, pojde večji del izvoza preko Trsta v Severno Ameriko. Se nekaj časa, pa se bodo vse boljše prevozne črte zopet oprijele Trstu. Zeležniške pristojbine so danes vsesed znižanih stavkov iz Brna v Trst cenejše, kakor pa v Hamburgu in brezvonom znašajo pristojbine v odpravnem pristojbini v Hamburgu mnogo več nego one v Trstu. Na vse so poroči iz Hamburga, da stori tamkajšnja trgovska zbornica pri češkoslovenskih trgovsko-zborničnih centrali in pri nemškem prometnem ministru korake, da dogovori v najkrajšem času pocenjeni direktni zeležniški tarif z češkoslovenskimi obmejnimi postaj v Hamburgu in obratno, kateri tarif se bo plačeval v čeških kronah ali v dolarjih.

= Madžarsko sladkorje se po budimpeštskih poročilih poviša cena za 500 mK pri kilogramu, tako da bi stal kg kraljinske sladkorje 7600, v kockah 7850 mK. Smijo se sladkorji kartel.

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

OPERA.

Sreda, 28. nov.: Zaprt. Vojna predst. Četrtek, 29. nov.: Zaprt. (General, vaja.) Petek, 30. nov.: Psoglavci. Red B. Sobota, 1. dec.: Gospodovski sen, premijera. Nedelja, 2. dec.: Alida. Izven Ponedeljek, 3. dec.: Zaprt.

DRAMA.

Začetek ob 8. ur zvečer.
Sreda, 28. nov.: Smrt majke Jugoviča D. Četrtek, 29. nov.: Danes bomo tiči, burka. Na korist Uzd.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 28. novembra 1923.

Nesposobni klerikalni poslanci.

Ob volitvah v narodno skupščino so klerikalci oblijubljali volilcem med in mleko, ako izvolijo klerikalne kandidate v parlament. Predvsem so operirali z davki ter zatrjevali, ne samo da bodo skrbeli za to, da se obstoječi davki ne zvišajo, marveč da se celo še znižajo, ako ne docela odpravijo. Vsa ta zagotovila so bile samo obljubje, preračunjene v to, da speljejo nerazodne ljudske mase na led in jih vloži v klerikalne mreže, saj so klerikalci dobro vedeli, da ne morejo izpolniti svojih običajnih, ako bi tudi imeli resno voljo v to. Voilci so se dali zapeljati in oslepariti in tako so postali takoreč edini reprezentanti slovenskega ljudstva v parlamentu klerikalci. S tem je prešla nanje tudi vsa odgovornost za parlamentarno delo in za uspehe tega dela. Toda uspehi tega dela so enaki ničli. To vidi sedaj tudi masa onih volilcev, ki je 18. marca že glasovala za klerikalce, in je jela klerikalnim zapeljivcem obračati hrbet.

Klerikalni voditelji s strahom opazujejo ta pokret in iščejo sredstev, kako bi ga zajezili. Toda takšni sredstvi niso zato se mlinjio klerikalci rešiti iz mučne situacije na ta način, da zavabiljajo proti državi, da napadajo čisto po vzorcu predvojenskih nemških listov Srbe in da kojne ter preklinjajo težka davčna bremena, ki jih nalaga Sloveniji Beograd.

Toda naši ljudje so prebrali, da bi ne videli in vedeli, kaj pomenja to zavabiljanje in ta krik in vik. Kdo pa je krik, da so ta davčna bremena tako težka?

Ali ne tisti, ki zaradi teh bremen sedaj najbolj kriče?

Ako bi bili klerikalni poslanci, ki sedaj predstavljajo Slovenijo v parlamentu, za kaj, eko bi bili možne na svojem mestu, ki se zavedajo svojih dolžnosti in tudi danih obljub, bi se ne moglo nikdar zgoditi, da bi se bila Slovenija davčno tako obremenila, kakor sedaj kriče isti klerikalni poslanci.

Klerikalno kričanje v tem pogledu je torej samo ubožno spričevalo za klerikalne poslance, dokaz njihove popolne nesposobnosti!

Ob volitvah so ti poslanci obečali modrino z neba, avtonomijo, oproščenje od vojaške službe in davkov in kdo ve, kaj se vse, ali so izpolnili samo eno teh obljub? Niti ene! Ničesar drugega niso dosegli s svojo politiko, kakor neznošno vršanje davkov!

To si naj volilci zapomnijo in po tem uravnajo svoje postopanje!

★ ★ ★

Povratek Nj. Vel. kraljice. Danes dopolne prispe iz Sinaja preko Zombolle in Subotic s posebnim dvornim vlakom. Nj. Vel. kraljica Marija s prestolonaslednikom Petrom in ostalim dvornim spretnostvom. Kakor poročajo nekateri listi, namerava kraljica Marija začetkom decembra odpotovati na francosko Riviero v posete princu Jeleni.

Mestna ženska realna gimnazija in podzavrljenje. Kakor poroča naš po-ročevalec iz Beograda, v finančnem odboru še ni bilo govora o podzavrljenju mestne ženske realne gimnazije, ker še ni stavljal občinski svet končnega predloga. Tako! Kdor pa je slišal tozadevna oficijsko poročila iz občinskega sveta oz. od posavnih klerikalno - komunističnih občinskih očetov, ki so ponovno izjavili, da »država noče zavoda podzavrljati, jer nema pare«, in druge slične hujskarje, ve sedaj te izjave primerno cenni. Opetovano je bilo že dokazano, da karakterizira to klerikalno - komunistično zvezno na ljubljanskem magistratu samo nezmožnost, lenoba in laž.

Nesoglasja v klerikalni stranki. Včeraj smo poročali, da je odložil svoj občinski mandat klerikalni občinski odbornik Orehk. Orehkovo pismo, v katerem javlja svoj izstop, je že včeraj dobil v roke župan dr. Perič in tudi klerikalni občinski klub. Kljub temu današnjem »Slovenec« stvari molči ter se jezi samo zaradi tega, ker smo ugotovili, da je med klerikalci občinski odbornik Pirc, ki je državni uradnik, tisti, ki v vsakem oziru podpira stremljenje komunistov, da dobe vso oblast v Ljubljani v svoje roke. Kakor čujemo, se klerikalci na vse načine trudijo, da bi Orehkovo pregorovili za preklic svoje demisije. V to svrhu so tudi sklicali za danes sejno svojega kluba. Nekateri klerikalni občinski odborniki so baje za to, da se prekine koalicija s komunisti. Ako pride do tega, bo župan dr. Perič brez večine v občinskem svetu. Ker ima Pirc vključil svoji avtomobilski aferi še velik vpliv v klubu, bo vsekakor nastala med klerikalci ostra borba o stališču napram komunistom. Za enkrat je baje še računati s tem, da zmaga Pirc s svojimi komunisti.

Hlšnimi posestnikom. Mestni magistr vabi hlšne posestnike v bližini Narodnega doma, na Aleksandrovi in Dunajski cesti, da razobesijo na dan pogreba pesnika Stritarja (četrtek, 29. t. Črna zastava).

SLOVENSKI NAROD dne 29. novembra 1923.

Belgijski drž. praznik. Na tukajšnjem belgijskem konzulatu se je včeraj 27. t. m. praznoval belgijski državni praznik. G. konzul Milan Dular je oficijelno sprejemal v imenu svoje vlade čestitke ob 11. dopoldne. Konzulat je posetilo in oddalo svoje čestitke mnogo odličnih prijateljev belgijske države in ljubiteljev francoskega jezika. Pokrajinska uprava je bila zastopana po gospodčini in dvor. svet. Janku Kremensku, dvor. svet. dr. Leonu Staretu in vlad. svet. dr. R. Andrejki. V imenu dravske divizijske oblasti je čestital g. divizijski general Stojanović, mestno občino ljubljansko je zastopal g. župan dr. Perič. Dalje so čestitali gospodje češkoslovaški generalni konzul dr. Otokar Beneš, francoski konzul Paul Josef Flach, avstrijski konzul dr. Troll in italijanski konzul de Comelli. Tudi Trgovska akademija je poslala svojega odposlanca v osebi g. profesorja Juvančiča. Konzul Dular je odposlal udanostno brzojavko na najvišje mesto v Bruseli.

Prometnega ministra dr. V. Janovića je bakarska občina imenovala za svojega častnega občana.

Na državnem praznik razobesite stavite. Mestni magistr vabi vse prebivalstvo, da okrasí na dan 1. decembra, ki je narodni praznik, hiše in stanovanja z državnimi in narodnimi zastavami.

Zakon o našem državljanstvu.

Ministr »vo notranjih del je sestavilo zakonski načrt o našem državljanstvu. Ta zakon ima namen očitranosti raznega soglasja, ki so se do daj pojavljala pri vprašanjuodeljevanja našega državljanstva. Zakon se te dni predloži narodni skupščini.

Izplačlo nagrad železničarjem. Železniški minister dr. Janković je odredil, da se naši pri železničkih ravnateljih takoj pridne z izplačilom nagrad železničarjem za povečano producijo in za delo. Izplačlo teh nagrad se je že pridelo.

Promocija. 30. novembra promovira v Zagreb za doktorja prava g. Aleksander Lunacek iz ugledne sokolske rodbine v St. Rupertu na Dolenskem.

Od kraljevske dvorce obdarovano. dne. Ni. Vel. krali in kraljica sta darovalo mlademu Stevanu Golubiću iz Splita, tri zlate napoleondore, ker je bil istočasno rojen kot prestolonaslednik.

Celske vesti. Praznovanje državnega praznika ujedinjenja v Celju. V soboto 1. decembra se praznuje v Celju državni praznik ujedinjenja s slovensko zahvalnicom ob 349. zbiru. Čestitke se sprejemajo ob 11. dopoldne na okrajnem glavarstvu. Zain za stavne plapajojo ob priliki smrti pesnika Stritarja z mnogimi poslopji v Celju.

Marioborske vesti. Iz občinskega sveta. V včerajšnji sej občinskega zastopa je bil izvoljen za obč. svetovalca dr. Fran Rosina (demokrat). Za dr. Rosino je bilo oddanil 21. glasov, 14 je bilo pravnih (klerikalci in nar. socialisti), po 1 glas pa sta dobila prof. dr. Pivko in Bahun. Na to pa se je župan Grčar v topih besedah spominjal pesnika Josipa Stritarja in pozval obč. odbor, da zakliče: slava njegovemu spomini. Odborniki so vstali s svojimi sedežev in se odzvali pozivu. Pri pesnikovem pogrebu v Ljubljani bodo mestno občino zastopali župan Grčar in občinska državnica dr. Pivko in Rogač. Mestni upokojencem se je dovolil 25% povsič njenih prejemkov. O proračunu se je razvila daljša debata, v katero so posegli dr. Jerovsek (kler.), Bahun (soc. dem.), dr. Mulej (dem.), France (nar. soc.) in župan Grčar. Proračun izkazuje potrebitno 11 milijonov 66.500 Din, kritja pa 10 milijonov 800.672 Din, torej primanjkljaja 265.827 Dinarev. Proračun je bil sprejet. Zanj so glasovali socialistični demokrati, narodni socialisti in del klerikalcev. Prihodnja seja se vrši v tork. — S plošči in drevesi.

— Težka nesreča pri streljanju. Fran Sajovic, posestnik sin iz Srednje vasi pri Senčurju, je s staro in zarjavelo puško streljal vratne. Pri streljanju pa mu je puško razreslo in drobci ležeče so mu skoraj popolnoma odtrgali levo roko. Tudi po obrazu je dobil težke poškodbe. Prvo posmed je ponesrečenju nudil okrajin zdravnik v Kranju, nakar je bil prepeljan v bolnico v Ljubljani.

— Nesreča pri delu. Alojzij Rihtrarič, gozdni delavec pri Dolencu v Kranju, se je pri sekjanju drva nevarno vsekal v desno roko. Albina Perko, delavka v tovarni Maty v Tržiču, si je pri delu poškodovala desnou roko. Oba poškodovana sta bila prepeljana v bolnico.

— Raznimi vlomi in tativne. Na kolodvoru v Grobelnem je bilo vlomljeno v prtilažno sobo in je bil odnezen zavoj skutna, vreden 3000 Din. — Albini Pust iz Vodmatice je bilo ukrazenih 6 brisač, vrednih 200 Din. — Na Poljanski cesti je bilo Franu Kraševcu s hodnikom ukrazeno nekaj perila v vrednoti 500 Din. — Ivan Benedičič iz Bohoričeve ulice je bilo ukrazeno za 387 Din perila.

— V Novem Sadu je bil 25. t. m. Izvršen vlot v stanovanje Desanke Bala in ukudenakita v vrednosti 60.000 Din.

— Telesno zaprlje. Sprizevalo bolnice usmiljenih bratov na Dunaju spriječe, da se grenčica Franz-Josef tudi v trdovratnih slučajih rabi z ugolidnim uspehom.

— Svarilo! Pred nakupom manufaktурnega blaga za dame in gospode, predno si ne ogledate veliko zalogo po najnižjih cenah in sicer svetovno znani hrvatski arheolog msg. Ivan Bulić in dr. Majlja Murko, prof. v Pragi. Za jugoslovensko omamino bilo v tem društvu mnogo koristnejšega dela in to je posebno v narodnem oziru, kakor pa v raznih političnih društvin.

— Družba sv. Cirila in Metoda opozarja starše, ki bodo svojim malim nakupovali Miklavževa darila, na knjižico »Kraljev Marko«, ki je po svoji vsebinai in obliki najprimernejše darilo deci. Navadno se izda v tem času denarja za nepotrebsko in nekoristno stvar. »Kraljev Marko«

pa bo razveseljeval otroka celo leto, kar je dodan knjižici tudi koledarček z beležkami za 1. 1924. Stane le 5 Din. Za odrasle pa priporočamo družbinu koledar za 1. 1924, ki je pravkar izšel in ima bogato vsebino.

Početek novembra, ima koledar tudi slike družbenih dobrotnikov. Primorske Slovence bo vsekakor zanimal životopis in slikovite dobrotnike in prijatelje tržaških Slovencev pok. g. Ivana Mančiča. Naredna mesečina naj bi bilo že konec. Dočasnost vsekakor zavedenega Slovencev bodi, da ima v sv. in hiši koledar Družbe sv. Cirila in Metoda, ki je znak narodne zavesti in pleševitosti dobrotnosti. Cenil 12 Din je takoj, nizki je si ga lahko vsak in nabavi.

— Poštni paketi za Vodvodino (Baranja, Bačko in Banat), Srbijo, Macedonijo, Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Crno goro se opravljajo s tukajšnje glavne pošte vsak dan ob 16. uri. Po 16. uri oddane pakete pošiljke se odpošilje še naslednji dan ob omenjenem času. V interesu občinstva je, da oddaja na pošti pakete za zgoraj navedene kraje v dopoldanskih ali prvih popoldanskih urah.

— Po smrti odlikovan. Za časa vojske je stopil v francosko armado Anton Ninčević iz Splita. Na francoski fronti je padel dne 28. septembra 1915 junaka smrti. Njegova rodbina je sedaj prejela od francoske vlade zahvalno diplomo, v kateri predsednik francoske republike izraža pokojniku posebno priznanje in zahvalo francoskega naroda.

— Reorganizacija bolnic. Ministrstvo narodnega zdravja je odločilo, da se v najkrajšem času izvrši reorganizacija bolnic v celji kraljevine. Komisija zdravniških strokovnjakov bo pregledala vse bolnice in ugotovila vse nedostatke.

— Poljski kritik Ladislav Prokes umrl. Iz Krakova poročajo listom, da je tam preminil v šestdesetem letu podlistkar »Nowe Reforme« Ladislav Prokes. Raini je bil znani kot gledališki in literarni kritik. Napisal je tudi delo o Jaroslavu Vrchlickem. V uredništvu »Nowe Reforme« je deloval 37 let. Leta 1903 se je udeležil odprtja Trubarjevega spomenika in vseslovenskega novinarskega Kongresa v Ljubljani.

— Banke in narodni praznik. Po zakonu se proslavlja 1. december v spomina na proglašenje Srbov, Hrvatov in Slovencev kot narodni praznik. Ta dan bodo barke zaprite. Tainištvo društva bančnih zavodov v Sloveniji.

— Za revno deco ob meji! Obmejna Šola na Kaplji priredi v proslavo rojstva Nj. Vel. prestolonasledca. Peter I. božično ob zavodovanju revnega otroka obmejnega prebivalstva. Vodstvo šole obvljava v matiborskem »Taboru« prošnjo na javnost, da prispeva v ta namen z darili ali v delu na blagu. Upamo, da ta poziv najde odgovor tudi v Ljubljani. Prispevke je odštevano 7. dec. v upravnemu »Taboru«.

— Pozor pred tatovi perila! V zadnjem času se silno množijo številni slučaji tatvene perile. Večinoma izvrsujejo te tatvine razni elementi, ki pod izgovorom, da ješčesno, odnesajo kar jim pride pod roko. Stranke se opozarjajo, da zlasti ne razobere perila po hodnikih in na drugih mestih, ki so dostopni za vsakogar.

— Zabranjen avstrijski koledar. Ministrstvo notranjih del je prepovedalo uvoz, prodajo in razširjanje »Deutsches Wiener Kalender« za 1. 1924 in sicer radi nekih spisov, v katerih napada našo državo. Prepoved velja za celo kraljevino.

— Za Koroško. G. Risto Savin, skinatelj opere »Gospovskega sena«, ki se vpravi v soboto 1. decembra 1923 na narodni praznik, je namenil tantično predstavo za »Gospovske Zvon« oziroma v korist Koroške. V to svrhu bo »Gospovske Zvon« Izdal tudi slike Ustoličenja pri kneznu kamnu oziroma prestolu. Na izrecno željo g. skladatelja se bodo v isti nameni prodajale cvetlice po 1 Din. Udeležite se v obilnem številu predstave! »Gospovske Zvon«.

— Težka nesreča pri streljanju. Fran Sajovic, posestnik sin iz Srednje vasi pri Senčurju, je s staro in zarjavelo puško streljal vratne. Pri streljanju pa mu je puško razreslo in drobci ležeče so mu skoraj popolnoma odtrgali levo roko. Tudi po obrazu je dobil težke poškodbe. Prvo posmed je ponesrečenju nudil okrajin zdravnik v Kranju, nakar je bil prepeljan v bolnico v Ljubljani.

— Nesreča pri delu. Alojzij Rihtrarič, gozdni delavec pri Dolencu v Kranju, se je pri sekjanju drva nevarno vsekal v desnou roko. Albina Perko, delavka v tovarni Maty v Tržiču, si je pri delu poškodovala desnou roko. Oba poškodovana sta bila prepeljana v bolnico.

— Raznimi vlovi in tativne. Na kolodvoru v Grobelnem je bilo vlomljeno v prtilažno sobo in je bil odnezen zavoj skutna, vreden 3000 Din. — Albini Pust iz Vodmatice je bilo ukrazenih 6 brisač, vrednih 200 Din. — Na Poljanski cesti je bilo Franu Kraševcu s hodnikom ukrazeno nekaj perila v vrednoti 500 Din. — Ivan Benedičič iz Bohoričeve ulice je bilo ukrazeno za 387 Din perila.

— V Novem Sadu je bil 25. t. m. Izvršen vlot v stanovanje Desanke Bala in ukudenakita v vrednosti 60.000 Din.

— Telesno zaprlje. Sprizevalo bolnice usmiljenih bratov na Dunaju spriječe, da se grenčica Franz-Josef tudi v trdovratnih slučajih rabi z ugolidnim uspehom.

„Color“,
najboljša, neškodljiva BAR-
VA ZA LASE.
Glavna zaloga drogerija A.
KANC, Ljubljana. — Raz-
pošilja tudi po pošti. 2922

Pozor!

Plaćujem po najviših cenah
stare oblike, čevlje, pohištvo
itd. Na željo stranke pridem
na dom.

Dramé Martin
Ljubljana, Sveti Jakob nabrežje 29

Zadržavamo od Vašega čovljana stičkovno priz-
reditveno in vi ne boste v nobeni čovljivo brez
BERSON-gene potreboti. Pobranite si drago
površino, obvezite Vaše obuvanje trajno cie-
kastno, obvezite pogre pred močvarto, ter se
pri holi ne strudite.

Oblastno dovoljena razprodaja

Vsled popolne opustitve damske konfekcije
zadnje novosti kakor: plašče, jope, oblike, ko-
šutme, kožuhovino in pletenino

razprodajam izpod lastne cene

Fran Lukič, Ljubljana,
Pred Škofovijo 19.

All že veš novico?

10-20% popusta
dobiti pri

A. Šinkovič nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19

Ob otvoritvi
se pripreča

REALIA

DRUŠTVO Z OMEJENO ZVEZO
LJUBLJANA, DUNAJSKA C. 21

oblastvene koncesijonirani
realitetni, informativni, evi-
denčni, zastopstveni in po-
sredovalni zavod.

Lastna izdelovalnica
klubskih in salonskih
garnitur, pisarniških fotel-
ov, žimnic in stirk modro-
cev v zalogi in po na-
ročilu. Stalna zaloga
žime in afrika na
drobno, debelopo
konkurenčnih cenah

R. SEVER
Ljubljana, Gospodovska 6
Zahtevajte prospekt.

Plačam najsolidnejne!!

Priporočam se za nakup vsa-
kovrstnih **starik oblek**,
perila, čevljev, **pohištva**
itd. — Pismina ali osebna
obvestila mi zadoščajo priti
na dom.

Marija Golob
sv. Jakoba nabrežje 29
Ljubljana 12669

Parfume in
toaletno milo

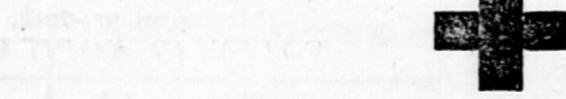
v okusnih škatljicah kot pri-
pravno Miklavžovo in bo-
žično darilo, priporoča

Parfumerija „Strmoli“
Ljubljana, Pod Tranco 1

PHILIPS
ARGENTA

Obločnica, ki se
cela sveti ne ško-
duje očem in ne
delo ostre sence.

„Slovenska Matica“ naznanja žalostno vest, da
je umrl dne 25. novembra t. l. v Rogaški Slatini njen
častni član, gospod

Josip Stritar

starosta slovenskih pisateljev.

Zaslužnemu mojstru slovenskega jezika in slovstva
ohranimo hvaležen spomin.

Pogreb se vrši v četrtek popoldne iz Narodnega doma
v Ljubljani. Člani se vabijo k udeležbi.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1923.

Odbor.

za odgovore uprave
naj se pritoži
1 dinar.

MHLI OGLASI

Cene oglasom do 20
besed Din 5—; vsaka
nadaljnja beseda 50
para, z davčno vred-

Ažuriranje,
tudi v barvah, in plis-
anje se sprejme v delo.
— Breg 2/II. 12.053

Dežnike
popravlja hitro, solidno
ter ceno A. Pavlin, Ljub-
ljana, Trnovo, Stranska
pot 17. 12.510

Trapistovski sir Ia
(polnomesten) nudi po
29.50 Din franko pošta
ali železnica. — Trapov-
sko podjetje K. Mahors-
čić, Zagreb, Petrova uli-
ca 35. 12.450

Dežne plašče
„Waterproof“ (nepremo-
ljive), gumi + pelterine za
dame, prevlečene s svilo
in usnjene suknjiče pri-
poroča Drago Schwab,
Ljubljana, Dvojni trg 3.
11.093

Dalmatinskog vina
(novoga, crnoga) i slatko
kog filiranog mo-
sta — franko Štajria
Bakar ili Gospšć — u
transportnih bavcama od
700 do 450 litra za 100
litra netto. Polovica ka-
se unaprijed po pouzeču.
Ostalo po dogovoru. Jos-
ip Budak Ignjatev, Karlo-
bag, Primorje, Hrvatsko,
12.220

Posejila
Posojila Din 40.000
odda za dobo enega leta
Realitetna pisarna, Ljub-
ljana, Poljanska cesta 12.
12.665

Kapitalisti!
Do pol milijona kron pos-
ojila išče cvečoče tovar-
niško podjetje v svrhu
raširjenja. — Vprašanja
resnih ponudnikov pod
»Dober zasluk« 12.545
na upravo »Slov. Nar.«

Neremičnine
Hiša s posestvom!

Proda se hiša, obstoječa
iz več sob, v pritlikin,
kakor tudi gospodarsko
poslopje. Dalje tri njive
in štiri parcele gozdja po
čudovito nizki ceni. —
Natančna pojasnila daje:
Franc Repanček, Domža-
le, Gorenjsko. 11.820

PRODAM zaradi nakupa
drugega posestva
trgovsko hišo

z več lokal, eden v krate-
kem prost, na najbolj
prometnem kraju v Ljub-
ljani. — Prodám hišo
z osmimi stanovanji ob
Tržaški cesti na Glincah,
z obširnim dvoriščem,
pripravljeno za malo indu-
strijo. — Naslov pove upra-
va »Slov. Narod« 12.679

Trgovina
na prometnem kraju se
vzame v najem. — Po-
nudbe pod »Trgovina
12.684« na upravo »Slov.
Narod«.

Vino, kl. basele!

Vsač naj se prepriča o

pristni kapljici iz prvo-

vrstnih doljenških goric

v gostilni pri »Krofus«

Sveti Petra cesta 46. —

Postreže se tudi z do-

brimi domaćimi klobasa-
mi. 12.661

Inserati v
»Malih oglaših«

Imajo neoporečno velik

uspeli v »Slov. Narod«.

Cena za prvih 20 besed

5— Din, vsaka nadaljnja

beseda 30 para.

Iščem gaterista

popolnoma večega vseh popravil pri vodni žagi z vene-

cijanskim in polnim jarmom. Ponudbe na:

Max Haller, Sarajevo, Kolodvorska privozna ulica 2

Svarilo!

Ne kupujte kamarni, sukno in drugo modno blago,

predno si ne ogledate najdovršenejših čeških in angle-

ških izdelkov pri

LENASI & GERKMAN, LJUBLJANA.

ELEKTRARNE !

POZOR !

INSTALATERJI !

Izolirane in gole bakrene žice. Bergmanove cevi (Berg-
mannsrohren) kakor ves instalacijski material ter elektro-
motorje po najnižjih tovarniških cenah. — Največje za-
loge v Sloveniji.

Mazuran & Comp., Ljubljana

Dunajska cesta 38. Telefon 386 in 223.

Najboljši premog,
drvna in oglje
kupite najcenejše pri

Družbi ILIRIJA

LJUBLJANA, Kralja Petra trg 8.
Telefon 220. 2243

12191

Manufakturo

in usnje

vse vrst najboljše kakovosti po

najnižjih cenah dobiti v trgovini

„Danica“

Majzelj & Rajecelj,

LJUBLJANA, Turjaški trg 5. 1

11.895

STEZNICE

(moderke)

po životni meri priporoča

Asa Hutter

Dunajska cesta 6-II

v hši lekarne Piccoli.

12.655

Parketne deščice

iz slavonskega hrasta in

bukove dobljavim v vsaki mno-

žini najcenejše

Jos. R. Puh, Ljubljana

Gradaška ulica 22, Telef. 513

12.281

Generalna

popravila avtomobilov,

izdelava novih in predelavljajo starih
karoserij, izkratjanje in izplačevanje izkor-
juje stroškovno in po solidnih cenah

JUGO-AUTO d. z o. z., LJUBLJANA,

DUNAJSKA CESTA 38.